

Over de geestelijke spijze

Bezorgd door de redactie

In 1784 werd hier te lande de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgericht. De Lochemse afdeling, "Departement" genoemd, kwam in november 1830 van de grond. Over het bijzondere werk van de afdeling is uitvoerig geschreven in het boek *Een eeuw burgerzin. Werken aan welzijn in Lochem*, dat in 2002 verscheen. Ook in *Belvédère, tijdschrift van de Stichting Streekgeschiedenis Lochem en omstreken* is in het verleden aandacht besteed aan het "Nut".

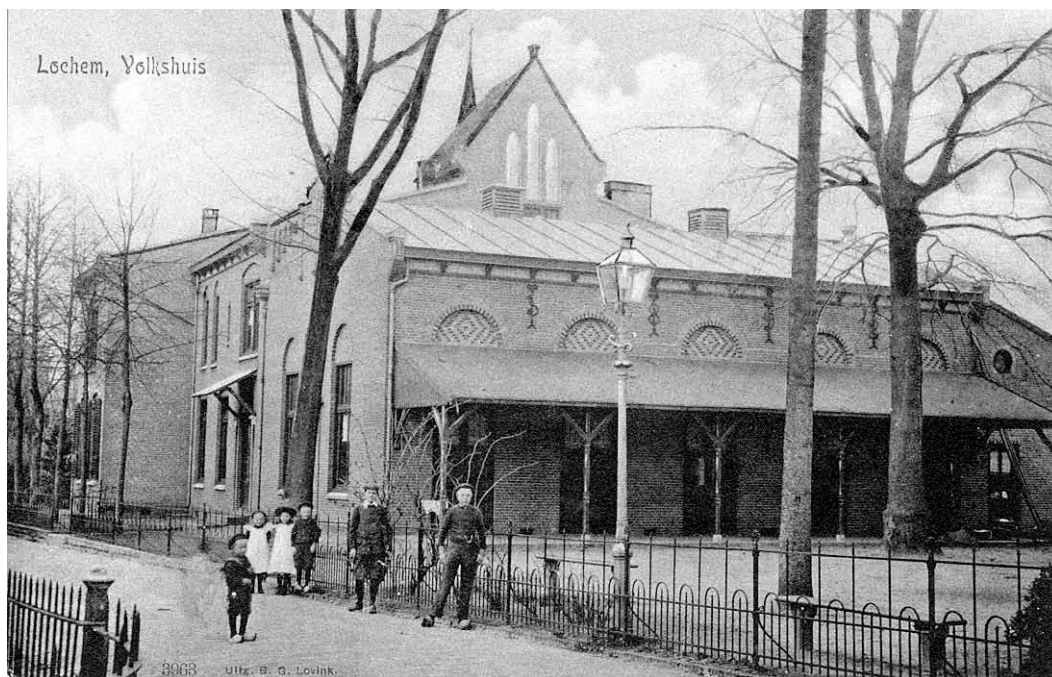
Ten behoeve van vooral de arbeidende bevolking werden door het "Nut" cursussen en lezingen georganiseerd. Voor de toen nog schaarse leesliefhebbers werd een Volksbibliotheek opgericht, die geleidelijk aan populariteit zou winnen. In de loop der jaren breidde de boekenvoorraad zich steeds verder uit, zodat er geregeld een nieuwe catalogus moest worden uitgebracht.

In 1892 is de Volksbibliotheek overgebracht naar het in dat jaar opgerichte Volkshuis. De conciërge van dat gebouw was vanaf 1895 onder andere belast met het uitlenen van de lectuur. In een bericht in de Lochemsche Courant van 5 oktober 1915 werd nog eens benadrukt, hoe groot het belang was van de verplichte aanschaf van zo'n register van aanwezige boeken: "Gedurende den afgelopen zomer is de Volksbibliotheek nagezien. Tal van werken die nimmer werden gevraagd, zijn eruit verwijderd en daarentegen een groot aantal nieuwe boeken aangeschaft. Dit had tengevolge dat een nieuwe catalogus gedrukt moest worden. Zij, die boeken willen halen, dienen er dus op te rekenen, dat het koopen van zoo'n catalogus, á 20 cent, noodig en verplicht is".

Via een ingezonden brief kwam het volgende commentaar op dit persbericht:

"De aankondiging dat onze Volksbibliotheek a.s. Donderdag heropend wordt, zal in menig gezin met blijdschap begroet zijn. Want nu de avonden langer worden hebben de liefhebbers van lezen behoefte aan een aantrekkelijk boek, en de Heeren, die zich met het uitdeelen der boeken belasten, zijn weer gereed in die behoefte te voorzien. Ze nemen achtereenvolgens de lijstjes met de verlangde nummers ter hand en geven af, wat gevraagd wordt. Voor zover mij bekend is, oefenen ze geen invloed uit op de keuze der boeken. En toch zou zulks mijns inziens van groot belang zijn, want 't is ontegenzeggelijk gewenscht, dat de lezer het voor hem geschikte boek in handen krijgt. Dan alleen wordt het doel bereikt dat bij de stichting der bibliotheek op den voorgrond gesteld werd:

het boek zij niet enkel een tijdspassing, maar tevens een middel om den geest te verrijken. Bij een herdruk van den catalogus zou 't daarom een goede zaak zijn daar in niet alleen titel en schrijver van 't werk op te nemen, maar ook een korte aanduiding van zijn inhoud en tevens te vermelden voor welken leeftijd het geschikt is. Vaders en moeders, die ook over de geestelijke spijze hunner kinderen hun oog wenschen te laten gaan, zouden een dergelijke uitbreiding der boekenlijst waardeerden".

Het voormalige Volkshuis aan de Dr. Rivestraat in Lochem omstreeks 1900. In dit gebouw, een schepping van architect H.P. Berlage, was de Volksbibliotheek ondergebracht.